

ИНСТИТУТ ПО ФИЛОСОФИЯ И СОЦИОЛОГИЯ

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

Утвърдил:

Директор на ИФС

Проф. дсн Емилия Ченгелова

Докторска програма „СЪВРЕМЕННИ ФИЛОСОФСКИ УЧЕНИЯ

Учебен план

Образователно-квалификационна степен: доктор

Обучаващо звено: Секция „История на философските и научните идеи“

Професионално направление: 2.3. Философия

Специалност: История на философията

Срок на обучение: 3 години

Форма на обучение: редовна, самостоятелна подготовка

Профил на програмата

Програмата предлага образователна и научна степен „доктор“ в област на висше образование 2. „Хуманитарни науки“, професионално направление 2.3. „Философия“. Тя е акредитирана с решение на НАОА от 17.07.2019 г. (Протокол №12) за период от ШЕСТ години с обща оценка 9,05. Докторската програма „Съвременни философски учения“ се обезпечава от секция "История на философските и научните идеи".

Програмата е съобразена и отговаря на приоритетите, заложи в новата Европейска научна програма "Хоризонт Европа 2021-2027" и стратегическите приоритети на БАН, имащи за цел изследването на многообразието на европейското културно наследство, неговите ценности и идентичности, интердисциплинарното изследване на човека и човешките права, сенсibiliзирането към проблематиката на социокултурните и половите различия, както и новите предизвикателства свързани с виртуализацията на реалността и изкуствения интелект.

Анотация на програмата

Областта "Съвременни философски учения" е изключително широка и продължава да се разгръща и разширява. Тя включва понастоящем най-значимите философски течения и представители на философската мисъл на 20 и 21 век. Поради огромния си обхват, тя не може да бъде нито цялостно, нито в детайл проучена и представена само от един изследовател. Затова на Запад изследователите на съвременната философия са най-често тесни специалисти, концентрирани върху творчеството на един или двама видни философи (напр. Хусерл и/или Хайдегер) и/или определена проблематика (напр. проблема за признанието) и по-рядко върху дадено съвременно философско течение като цяло (напр. феноменологията). Програмата по съвременна философия на секция "История на философските и научните идеи" е фокусирана върху основните течения, представители и проблеми на съвременната западноевропейска философия, тоест на това, което вече се счита за "класика", като се опитва да съчетае специфичния контекст на дадено учение с по-общия поглед върху историята и причините за неговата поява.

Докторантската програма изхожда от базисната презумпция, че за да познават ученията на съвременните западни философи, докторантите трябва да са в състояние да четат техните произведения в оригинал, тоест на езика, на който са писани, и да използват подходящи преводи на български език. В своите изложения и интерпретации, те трябва да покажат, че умеят да боравят със специфичната употреба на определени философски понятия и неологизми, в оригинал и в превод. Освен това, докторантите, завършили докторската програма по "Съвременни философски учения" трябва да владеят също така и различните философски методи и техните съвременни приложения в и извън философията.

Докторската програма има за цел да подготви квалифицирани бъдещи учени и преподаватели в областта на "Съвременните философски учения", чиито знания и умения да отговарят на актуалните европейски изисквания и стандарти в областта на науката и образованието. Тя е съсредоточена върху някои от основните водещи направления и изследователски методи на западноевропейска философия, които имат както фундаментално-научен, така и приложен характер и които биват понастоящем също така широко използвани и прилагани в интердисциплинарен социален и културологичен контекст.

Професионални компетенции, придобивани след успешна защита на докторска дисертация

Целите, които си поставя докторската програма "Съвременни философски учения" е да подготви висококвалифицирани специалисти, които да притежават знания и научно-изследователски умения в областта и с това да съдействат за развитието на българската наука и успешното интегриране на България в европейската общност.

Докторантите се подготвят за работа с основните текстове на "класиците" на съвременната философия и техните основни опоненти и интерпретатори. За тази цел от тях се изисква владение на най-малко един от основните западни езици. Програмата е насочена както към формирането на способности за адекватно боравене с текстовете, така и на умения за самостоятелен, оригинален и критичен прочит. Защитилите докторска степен могат да се реализират в много области на съвременния живот у нас и чужбина: наука, образование, социален и културен мениджмънт, ръководене на проекти, държавна администрация и мн. др.

От докторантите се изисква задълбочено познаване на оригиналните източници, вторичната литература и основните дебати по темата, с която ще се занимават, което предполага отлично владение на поне един от водещите западни езици (немски, френски, английски). В подготовката им влиза също така развиване на умения за самостоятелен анализ и реконструкция на разглежданите теми и проблеми, за аргументиране и доказване на нови тези, за предлагане на оригинални интерпретации въз основа на критичен прочит и оценка.

Програмата осигурява гъвкава специализация, позволяваща на успешно завършилите образованието си докторанти да се реализират успешно както в областта на науката и образованието, така и във всички професии в рамките на държавни институции, публични органи или неправителствени организации, ангажирани с публични политики, предполагащи отчитането на значението или влиянието на историята, както и в държавни и публични институции, чиято работа изисква експертна оценка.

Докторантите, завършили докторската програма по "Съвременни философски учения" трябва да притежават задълбочени знания по съвременна западноевропейска философия, както и систематизирани основни знания в областта на историята на философията. Последната е необходимата база, без която възникването и развитието на съвременните философски учения, както и актуалните дебати по ключови философски теми и проблеми не могат да бъдат разбрани.

Структура на програмата

Професионална квалификация: Философ

Равнище на квалификацията: ОНС „Доктор“

Специфични условия за прием: Приемът се основава върху резултатите от докторантския изпит по специалността и по чужд език

Ред на признаване на предходно обучение: Стандартен административен ред

Квалификационни изисквания и правила за квалификация: Осигуряването на подготовката на докторантите в БАН в рамките на Докторантското училище и изпълнението на образователната им и научна програма става въз основа на кредитна система. Докторантът се допуска до предзащита, ако е набрал минимум 200 кредита.

Брой кредити: 200 кредита

Кредитите се набират от следните дейности на докторанта:

1. Изпълнение на образователната програма (Задължителен минимум от 130 точки)

1.1. Успешно положен изпит по базов специализиран предмет – 40 точки

1.2. За зачетен допълнителен курс за осъществяване на обща базова подготовка в съответното научно направление или в интердисциплинарно направление, свързано с темата на дисертацията – 20 т. с минимум 2 курса x 20 т. = 40 т.;

1.3. Успешно положен изпит по езикова подготовка – 25 т.;

1.4. Успешно положен изпит по компютърни умения – 25 т.

Брой изпити: 5 изпита

Таблица 1: Образователна програма

№	Наименование	Форма на оценяване	Кредити	Аудиторна заетост	Извънаудиторна заетост	Общо заетост
1	Базов специализиран предмет	Изпит	40	0	180	180
2	Допълнителен курс 1	Изпит	20	30	130	160
3	Допълнителен курс 2	Изпит	20	30	130	160
4	Езикова подготовка	Изпит	25	120	Не е означена	120
5	Компютърни умения	Изпит	25	30	Не е означена	30
Общо кредити:			130	Общо заетост:		650

2. Аprobация на изпълнението на научната програма (Задължителен минимум от 40 точки)

Докладване пред научни форуми на научни резултати по темата на дисертацията:

2.1. Доклад пред научен семинар на ПНЗ – 8 т.;

2.2. Доклад пред научно мероприятие в страната – 24 т.;

2.3. Доклад пред научно мероприятие в чужбина или пред международно научно мероприятие у нас – 32 т.

3. Публикации на научни резултати по темата на дисертацията (Задължителен минимум от 30 точки)

Точките, свързани с публикации на научни резултати по темата на дисертацията, трябва да бъдат съобразени с минималните изисквания по научни области от „Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в БАН“, приет с Решение на ОС на БАН от 20.05.2019 г.

Таблица 2: Брой точки по показатели (Област 2. Хуманитарни науки)

Група от показатели	Показател	Брой точки
Г	4. Публикувана монография, която не е представена като основен хабилитационен труд	100
	5. Публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор" или за присъждане на научна степен "доктор на науките"	75
	6. Статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация	30/n
	7. Статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни	10/n

	томове	
	8. Студии, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация	45/n
	9. Студии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни тонове	15/n
	10. Публикувана глава от колективна монография	20/n
	11. Съставителство на речници	40/n

Изисквания за завършване: Разработване и защита на докторска дисертация

Възможности за продължаване на обучението: в постдокторантски програми на български и чуждестранни университети

Изготвила учебния план:
проф. дфн Иванка Райнова

УЧЕБНИ КУРСОВЕ
Докторска програма „СЪВРЕМЕННИ ФИЛОСОФСКИ УЧЕНИЯ“

Програма на учебен курс 1:

1. Наименование на курса: **ФЕНОМЕНОЛОГИЯ, ЕКЗИСТЕНЦИАЛНА ФИЛОСОФИЯ И ХЕРМЕНЕВТИКА – 30 ч., 3 кр.**
2. Тип на курса: избираем (по обща базова подготовка в съответното научно направление)
3. Равнище на курса (ОНС): доктор
4. Име на лектора: **Професор дфн Иванка Райнова**

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	30
	Семинарни упражнения	0
Обща аудиторна заетост		30
Извънаудиторна заетост	Идеен проект	90
	Проучване на литература	40
Обща извънаудиторна заетост		130
ОБЩА ЗАЕТОСТ		160

№	Формиране на оценката по дисциплината	% от оценката
	Участие в работата на секцията	50
	Изпит	50

Предварителни изисквания: Основни познания по съвременна европейска философия и владеене на един западен език.

Анотация на курса: Курсът има за цел да запознае докторантите с водещи имена в областта на феноменологията, херменевтиката и екзистенциалната философия, с техни утвърдени и алтернативни интерпретации, както и със спецификата на техните български прочити.

Очаквани резултати: Докторантите овладяват компетентности и умения за интерпретация на оригинални философски текстове, вкл. и в оригинал, задълбочено исмиляне на философските концепции, проблематизиращо и критично мислене за творческо писане на философски текст.

Учебно съдържание на курса

ФЕНОМЕНОЛОГИЯ, ЕКЗИСТЕНЦИАЛНА ФИЛОСОФИЯ И ХЕРМЕНЕВТИКА

1. Към историята и смисловото развитие на понятието феноменология – 2ч.
2. Хусерловата феноменология като метод и доктрина
3. Феноменология на фактичността и феноменологична херменевтика (Мартин Хайдегер) 2ч.
4. Томистката феноменология на Едит Щайн – 2ч.
5. Феноменологическата онтология на Жан-Пол Сартр – 2ч.
6. Екзистенциално-феноменологическият анализ на "втория пол" (Симон дьо Бовоар)
7. Феноменология на плътта и суровото битие (Морис Мерло-Понти) – 2ч.
8. Феноменология на безкрайното и другостта като другост (Еманюел Левинас) – 2ч.
9. Философска херменевтика и херменевтична философия (В. Дилтай, Х.-Г. Гадамер, Е. Бети, О. Ф. Болнов, Ж. Гронден, Г. Фигал)
10. Околните пътища на херменевтичната феноменология на Пол Рикьор – 2ч.
11. Генетичната феноменология и деконструктивният анализ на феноменологията (Жак Дерида) – 2ч.
12. Феноменологията на живота на Ана-Тереза Тиминиецка – 2ч.
13. Феноменологията на живота на Мишел Анри – 2ч.
14. Феноменология на даряването (Жан-Люк Марион) – 2ч.
15. Феноменология на чуждостта (Бернард Валденфелз) – 2ч.

Литература:

Ангелов, Георги. и др. (състав.) *Бездната Хайдегер*. Благоевград: Унив. изд. "Неофит Рилски", 2011.

Батулева, Татяна. *Субект и отговорност*. София: ИК Св. Иван Рилски, 2010.

Гинев, Дмитри. *Интерпретативният универсум*, КХ, София, 1994.

Гинев, Дмитри. *Влетеност и откритост*, Идея, София, 2005.

Градев, Владимир и Морис Фадел (съст.). *На път към Хайдегер*. София: НБУ, 2010.

Градинаров, Пламен. *Феноменология и метафизика*, Наука и изкуство, София, 1987

Градинаров, Пламен. *Феноменологическият метод. Откриването на Аза*. Евразия, 1996 □ Денков, Димитър. Мартин Хайдегер. Онтология на трагичното, Унив. изд. Св. Климент Охридски, София, 1992.

Димитрова, Мария. Етическият обрат в социалната мисъл. Авангард Прима, 2011.

Знеполски, Боян. Херменевтични парадигми. АГАТА, София, 2004.

Николов, Елит. Феноменология и естетика. Основни въпроси на феноменологията и феноменологичната естетика. Критичен очерк, Наука и изкуство, София, 1965

Пенчев, Генчо. Философско-естетическите възгледи на Жан-Пол Сартр, БАН, 1978

Райнова, Иванка. Към възникването и развитието на "феноменологическото движение: Brentano, Husserl, Heidegger. В кн.: А. Апостолов и др. (Съст.). *Познание и общество*. София: ИК "Св. Иван Рилски, 2006, стр. 88-107.

Райнова, Иванка. *От екзистенциалната философия към постперсонализма*. София: Апис'90, 1992.

Райнова, Иванка. *От Хусерл до Рикъор. Феноменологическият подход към човека*. София: Унив. изд. Св. Климент Охридски, 1993.

Райнова, Иванка. *Философията в края на ХХ век*. Плевен: ЕА, 1995. □ Райнова, Иванка. *Жан-Пол Сартр, философът без Бог*. Плевен: ЕА, 1995. Райнова, Иванка. "Диалогизирането на Хусерл и Тома Аквински. Опитът на Едит Щайн". *Философски алтернативи*, 2002/1-2, с. 50-59. □ Райнова, Иванка и др. (съст.). *Пътища на философията в съвременния свят*. ВРС & IAF: София-Виена, 2004. Райнова, Иванка.

Стоянов, Златко. *Кризата на буржоазната философия и феноменологията*, Наука и изкуство, София, 1981.

Тодоров, Христо. *Работа с понятията*. София: НБУ, 2011. Raynova, Yvanka B. *Sein, Sinn und Werte: Phänomenologische und hermeneutische*

Perspektiven des europäischen Denkens. Frankfurt am Main, Berlin, Bern, Bruxelles, New York, Oxford, Wien: Peter Lang, 2017.

Raynova, Yvanka B. *Être et être libre: Deux „passions“ des philosophies phénoménologiques. Études d'herméneutique comparative*. Frankfurt am Main, Berlin, Bern, Bruxelles, New York, Oxford, Wien: Peter Lang, 2010.

Raynova, Yvanka B. *Between the Said and the Unsaid. In Conversation with Paul Ricoeur*, vol. 1. Frankfurt am Main, Berlin, Bern, Bruxelles, New York, Oxford, Wien: Peter Lang, 2009.

Изготвила:

Професор дфн Иванка Райнова

Програма на учебен курс 2:

1. Наименование на курса: **ОСНОВНИ НАПРАВЛЕНИЯ НА АВСТРИЙСКАТА ФИЛОСОФИЯ – 30 ч., 3 кр.**
2. Тип на курса: избираем (по обща базова подготовка в съответното научно направление)
3. Равнище на курса (ОНС): доктор
4. Име на лектора: **Професор дфн Иванка Райнова**

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	30
	Семинарни упражнения	0
Обща аудиторна заетост		30
Извънаудиторна заетост	Идеен проект	90
	Проучване на литература	40
Обща извънаудиторна заетост		130
ОБЩА ЗАЕТОСТ		160

№	Формиране на оценката по дисциплината	% от оценката
	Участие в работата на секцията	50
	Изпит	50

Предварителни изисквания: Основни познания по съвременна европейска философия и владеене на немски език.

Анотация на курса: Курсът има за цел да покаже основната динамика и водещи фигури,

оставили трайна следа в съвременната австрийска философия.

Очаквани резултати: Докторантите овладяват компетентности и умения за интерпретация на оригинални философски текстове, вкл. и в оригинал, задълбочено исмисляне на философските концепции, проблематизиращо и критично мислене за творческо писане на философски текст.

Учебно съдържание на курса

“ОСНОВНИ НАПРАВЛЕНИЯ НА АВСТРИЙСКАТА ФИЛОСОФИЯ”

1. Австрийската философия: зараждане, развитие и основни направления – 2ч.
2. Дескриптивната психология на Франц Brentano – 4ч.
3. Предметната теория и развитието на аксиологията – 4ч.
4. Философията на Виенския кръжок – 4ч.
5. Витгенщайн, логическият позитивизъм и изследователските насоки на аналитичната философия – 4ч.
6. Критическият рационализъм на Карл Попър – 4ч.
7. Диалогичната философия на Мартин Бубер – 2ч.
8. Интегралната логика на Лео Габриел – 4ч.

Литература:

- Богданов, Нено. "Виенски кръжок: преживяване на културата", *Философия*, XI, 5-6 (2002), 71-78.
- Кулов, Венцеслав. *Проблеми на научната методология в светлината на възгледите на Карл Попър*. София: Инвестпрес АД, 2005.
- Лозев, Камен. *Ранният Витгенщайн: Живот и философия*. София: ИК Кванти, 2009.
- Лозев, Камен. *Социалната философия на Карл Попър*. София: Дидакта Консулт, 2000.
- Панова, Елена. *Провокациите на философския скептицизъм*. София: Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2004.
- Панова, Елена. *Кант и аналитичната метафизика*. София: Унив. изд. Св. Климент Охридски, 1996.
- Райнова, Иванка. "Към възникването и развитието на "феноменологическото движение: Brentano, Хусерл, Хайдегер. В кн.: А. Апостолов и др. (съст.). *Познание и общество*. София: ИК "Св. Иван Рилски, 2006, стр. 88-107.
- Райнова, Иванка. "Мистичното като антипроблем: Витгенщайн и Габриел Марсел. " *Философска мисъл*, 1989/10, 91-94.
- Райнова, Иванка. "Интегралното мислене и интеграцията в европейски контекст". В кн: А. Апостолов, Т. Батулева и др. (съст.). *Духовност и философия. Национален и европейски контекст*. София: ИК "Св. Иван Рилски, 2009, стр. 7-30.
- Стойчева, Мария (съст.). *Витгенщайн и аналитичната философия*. Науч. конф., посветена на 115 години от рождението му. София: КУТУ, 2005. Antonelli, Mauro and Tomas Binder. *The Philosophy of Brentano*. Leiden: Brill, 2021.
- Casper, Bernhard. *Das Dialogische Denken: Franz Rosenzweig, Ferdinand Ebner und Martin Buber*. Freiburg: Alber, 2002.
- Cirera, R. Carnap and the Vienna Circle. Leiden: Brill, 2022.
- Demeter, T. *Essays on Wittgenstein and Austrian Philosophy*. Leiden: Brill, 2022.
- Fischer, Kurt. *Österreichische Philosophie von Brentano bis Wittgenstein*. Wien: WUW, 1999.
- Smith, Barry. *Austrian Philosophy, the Legacy of Franz Brentano*. Chicago and LaSalle Illinois, Open Court, 1994.

Изготвила:

Професор дфн Иванка Райнова

Програма на учебен курс 3:

1. Наименование на курса: **“СЪВРЕМЕННИ ФЕМИНИСТКИ МЕТОДОЛОГИИ”/ 30 ч., 3 кр.**
2. Тип на курса: избираем (по обща базова подготовка в съответното научно направление)
3. Равнище на курса (ОНС): доктор
4. Име на лектора: **Професор дфн Иванка Райнова**

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	30
	Семинарни упражнения	0
Обща аудиторна заетост		30
Извънаудиторна заетост	Идеен проект	90
	Проучване на литература	40
Обща извънаудиторна заетост		130
ОБЩА ЗАЕТОСТ		160

№	Формиране на оценката по дисциплината	% от оценката
	Участие в работата на секцията	50
	Изпит	50

Предварителни изисквания: Основни познания по съвременна европейска философия и владеене на един западен език

Анотация на курса: Курсът има за цел да експлицира значимия методологичен заряд на съвременната феминистка философия.

Очаквани резултати: Докторантите овладяват компетентности и умения за интерпретация на оригинални философски текстове (вкл. и в оригинал), задълбочено, проблематизиращо и критично осмисляне на философските концепции, както и за творческо писане на философски текст.

Учебно съдържание на курса “СЪВРЕМЕННИ ФЕМИНИСТКИ МЕТОДОЛОГИИ”

1. Що е феминистка философия? Изследователски полета и методи
2. Прото-феминистка философия, картезиански и пост-картезиански феминизъм
3. Феноменологически феминистки подходи
4. Екзистенциална и феминистка етика на свободата
5. Гин/екология и радикален феминизъм
6. Приложения на деконструктивистки методи във феминистката философия
7. Джендър, перформатизъм и разформиране на властовите конструкции

Литература :

Джегър, Елисън. "Феминистката етика и моралната легитимация". В кн: *Феминистката философия: Перспективи и дебати*, Наука и изкуство, София, 2000, 44-68.

Нагл-Доцекал, Херта. "Равенство и различие: нови насоки във феминистката правна и политическа философия". В кн: *Феминистката философия: Перспективи и дебати*, Наука и изкуство, София, 2000, 33-43.

Райнова, Иванка. "Бовоар, или да живееш по собствените си закони", *Философска мисъл*, 1988/11, 84-90.

Райнова, Иванка. "Феминистка философия? Генеалогия на едно оспорвано бракосъчетание". В кн: *Феминистката философия: Перспективи и дебати*, Наука и изкуство, София, 2000, 15-32.

Райнова, Иванка. "Равенство и различие. 'Постмодерните' перспективи на 'втория пол'". *Философски алтернативи*, 2002/3-4, с. 107-116.

Garry, Ann. *The Routledge companion to feminist philosophy*. New York ; London : Routledge, Taylor & Francis Group, 2017.

Jaggar, Alison M. & Iris Marion Young (Eds.). *A Companion to Feminist Philosophy*. Malden, Mass.: Blackwell, 1999.

Moser, Susanne. *Freedom and recognition in the work of Simone de Beauvoir*. Frankfurt, New York: Peter Lang, 2008.

Nagl-Docekal, Herta (Hrsg.). *Feministische Philosophie*. Wien/München: Oldenbourg, 1994. Raynova, Yvanka B./ Moser, Susanne (eds.). *Simone de Beauvoir: 50 Jahre nach dem Anderen*

Geschlecht. Frankfurt am Main: Peter Lang, 2013. Raynova, Yvanka B. *Feministische Philosophie in europäischem Kontext*. Wien, Weimar,

Köln: Böhlau, 2010. Raynova, Yvanka B. "Sartre, Bell et l'éthique féministe de la liberté". In: *Philosophy between*

two Centuries, Institute for Philosophical Research, Sofia, 2001, pp. 245-251.

Raynova, Yvanka B. (ed.) *Community, Praxis, and Values in a Postmetaphysical Age. Studies on Exclusion and Social Integration in Feminist Theory and Contemporary Philosophy*. Vienna: Axia Academic Publishers, 2015

Thiem, Annika. *Unbecoming Subjects: Judith Butler, Moral Philosophy, and Critical Responsibility*. New York: Fordham University Press, 2008.

Изготвила:
Професор дфн Иванка Райнова

Програма на учебен курс 4:

1. Наименование на курса: **“СЪВРЕМЕННИ ФЕМИНИСТКИ ТЕОРИИ ЗА РАЗЛИЧИЕТО / 30 ч., 3 кр.**
2. Тип на курса: избираем (по обща базова подготовка в съответното научно направление)
3. Равнище на курса (ОНС): доктор
4. Име на лектора: **Професор дфн Татяна Батулева**

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	30
	Семинарни упражнения	0
Обща аудиторна заетост		30
Извънаудиторна заетост	Идеен проект	90
	Проучване на литература	40
Обща извънаудиторна заетост		130
ОБЩА ЗАЕТОСТ		160

№	Формиране на оценката по дисциплината	% от оценката
	Участие в работата на секцията	50
	Изпит	50

Предварителни изисквания: Основни познания по съвременна европейска философия.

Анотация на курса: Курсът има за цел да експлицира спецификата на съвременните феминистки теории за различието, да обоснове техните аналогии и разлики, основните аргументи на техните критици и поддръжници, както и мястото им в контекста на съвременната философия

Очаквани резултати: Докторантите овладяват компетентности и умения за интерпретация на

оригинални философски текстове (вкл. и в оригинал), задълбочено, проблематизиращо и критично осмисляне на философските концепции, както и за творческо писане на философски текст.

Учебно съдържание на курса

СЪВРЕМЕННИ ФЕМИНИСТКИ ФЕМИНИСТКИ ТЕОРИИ ЗА РАЗЛИЧИЕТО

1. Философски теории за различието. Общ преглед (3 ч.)
2. Феминистки философии – етапи, еволюция, сравнителен анализ (3 ч.)
3. Есенциализъм-антиесенциализъм (2ч.)
4. Люс Иригаре : от “етика на различието” към “двусубектна култура” (3 ч.)
5. Силвиан Агасински : една постфеминистка теория на смесеността
6. Керъл Гилигън и “различният глас” : феминистки и антифеминистки интерпретации (3 ч.)
7. Роза Брайдоти : различие и номаден субект (2 ч.)
8. Айрис-Марион Йънг : между “културните различия” и “позиционните различия” (2 ч.)
9. Различие и паритет (3 ч.)
10. Различие и майчинство (3 ч.)
11. Проекции на диференциализма в изкуството и културата (2 ч.)
12. Диференциализъм и джендър теории (2 ч.)

Литература :

Агасински, С. (2002) Политики на пола, HURA

Арсич, Б. (2002) Разум и лудост, СОНМ.

Батулева, Т. (2019). *Съвременни прочити на женското*, Axia Academic Publishers, Vienna

Батулева, Т. (2019). Етиката на грижата. Прочити и перспективи// *ДИОГЕН, книга "Философия"*, том 26 (2), 2019, ISSN:1314-2763, с.11-37

Батулева, Т.(2018) Съвременни феминистки теории на различието: етически проекции// *Етически изследвания 2018, кн. 1; брой 3 (Морал и пол)*

Батулева, Т. Паритетът - философски основи и дебати// *Диоген*. 2017, год. XXV (2), с. 103-118.

Батулева, Т. Роза Брайдоти: номадният субект и играта на различията// *Философски алтернативи*, 2019/5, ISSN:0861-7899, с.128-140

Гриър, Дж. (2000)Жената, Обсидиан

Иригаре, Л. (2002) Този пол, който не е само един, СОНМ

Петрова, Е. Отвъд етиката на матернализма и либерализма – към етиката на гражданското общество – В: В: Съвременни предизвикателства във философията”, 2015-2

Райнова, И. (2019)Бездната на самостта и отблясъците на абсолютното. Към херменевтиката на феноменологическите ценностни теории. Vienna: Axia Academic Publishers.

Райнова, И. "Равенство и различие. 'Постмодерните' перспективи на 'втория пол'". *Философски алтернативи*, 2002/3-4, с. 107-116.

Райнова, И. "Феминистка философия? Генеалогия на едно оспорвано бракосъчетание". В кн:

Феминистката философия: Перспективи и дебати, Наука и изкуство, София, 2000, 15-32.

Съвременната жена – роли и образи, УИ “Неофит Рилски”, Благоевград, 2010

Raynova Y. Civil Society and “Women's Movement” in Post-Communist Europe – In Community, Praxis, and Values in a Postmataphysical Age (Studies on Exclusion and Social Integration in Feminist Theory and Contemporary Philosophy (Ed. By Y. Raynova), Axia Academic Publishers, Vienna, 2015.

Raynova, Y. (2010) *Feministische Philosophie in europäischem Kontext*. Wien, Weimar, Köln: Böhlau

Равнопоставеност на половете в политиката. Българският опит (Съст. Мизов, М., Канева, Л.), Солидарно общество, 2013.

Изготвила:

Професор дфн Татяна Батулева

Програма на учебен курс 5:

1. Наименование на курса: **Постструктурализъм, деконструктивизъм, постмодернизъм и не-философия/ 30 ч., 3 кр.**
2. Тип на курса: избираем (по обща базова подготовка в съответното научно направление)
3. Равнище на курса (ОНС): доктор
4. Име на лектора: **Професор дфн Иванка Райнова**

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	30
	Семинарни упражнения	0
Обща аудиторна заетост		30
Извънаудиторна заетост	Идеен проект	90
	Проучване на литература	40
Обща извънаудиторна заетост		130
ОБЩА ЗАЕТОСТ		160

№	Формиране на оценката по дисциплината	% от оценката
	Участие в работата на секцията	50
	Изпит	50

Предварителни изисквания: Основни познания по съвременна европейска философия и владеене на един западен език

Анотация на курса: Курсът има за цел да анализира концепциите на тези водещи за европейската философия течения, техните корени, специфика, вътрешната динамика и последователи.

Очаквани резултати: Докторантите овладяват компетентности и умения за интерпретация на оригинални философски текстове (вкл. и в оригинал), задълбочено, проблематизиращо и критично осмисляне на философските концепции, както и за творческо писане на философски

текст.

Учебно съдържание на курса “Постструктурализъм, деконструктивизъм, постмодернизъм и не- философия”

1. Знание, власт и дисциплиниране (3 ч.)
2. ”Слабата мисъл” и съвременните анти-фундационалистки подходи (3 ч.)
3. Методът на шизоанализата и ризомата като мисловен модел (4 ч.)
4. Симулакри, пренасищане и хиперреалност (4 ч.)
5. Хетерогенност и диспут (3 ч.)
6. За една неогледална философия и солидарност без обективистка аксиология (4 ч.)
7. Абсолютната иманентност на не-философията и определянето чрез последна инстанция (4 ч.)

Литература :

Батулева, Татяна. Постмодернизмът срещу метафизиката//*Онтологията през двадесети век: Сборник научни изследвания*. Велико Търново: Фабер, 2007, с. 247-258.

Батулева, Татяна. Дерида и литературното пространство като дихание на живота//*Rethinking Modernity : Philosophy, Values, Gender*, Institut fur Axiologische Forschungen, 2002, с.69-86

Батулева, Татяна. Различие и идентичност в постмодерната философия//*Философски алтернативи*, 1995/1.

Нагл, Лудвиг. "Завръщането на прагматизма в късноаналитичното и постаналитичното

мислене в САЩ (Пътнам, Кейвъл, Рорти)", *Философски форум*, II, 1 (1999) 37-52. Нанси, Жан-Люк. "Паралелните различия: Жил Делюз и Жак Дерида", *Алтера Академика* 2007/1, 19-132.

Нешев, Кирил. *Философският постмодерн*. София: Филвест, 1995.

Райнова, Иванка. "Що е постмодернизъм?" В кн.: *Философски изследвания*, т. I, София, 1993, с. 240-249.

Райнова, Иванка. "Отвореното общество: Рорти срещу Лиотар." *Психоанализа, философия, култура*, ИФИ, София, 1996, с. 39-44.

Райнова, Иванка. "По вероломни пътеки", в кн.: Ж.-Ф. Лиотар. *Постмодерната ситуация*. Наука и изкуство, София, 1996, с. 7-38.

Райнова, Иванка. "Във водовъртежа на 'малкия разказ', или преоткриването на Америка". В кн.: Жан Бодрийар. *Америка*. ЕА, Плевен, 1996, с. 5-26.

Райнова, Иванка. "Психоанализата и френският постмодернизъм." *Философски алтернативи*, 1997/5, с. 62-69.

Gros, Frédéric. *Michel Foucault*. Paris: Presses Universitaires de France, 1996.

Jameson, Frederic. *Postmodernism, or, The Cultural Logic of Late Capitalism*. London and New York: Verso, 1991.

McCumber, John. *Philosophy and freedom: Derrida, Rorty, Habermas, Foucault*. Bloomington: Indiana University Press, 2000.

Poché, Fred. *Penser avec Jacques Derrida. Comprendre la déconstruction*. Lyon: Chronique Sociale, 2007.

Raynova, Yvanka B. "La 'fête mobile' de la non-philosophie", *Labyrinth*, Vol. 19, No. 2, Winter 2017, 5-13.

Zourabichvili, François. *Deleuze. Une philosophie de l'événement*. Paris: PUF, 1994.